

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Seutukaupunkiohjelma

Luovutus- ja tiedotustilaisuus
19.6.2018

Seutukaupunkiohjelma – Toimeksianto

- Sparrausryhmä
 - Kansanedustaja Seppo Kääriäinen, pj
 - Kansanedustaja Arto Satonen
 - Kansanedustaja Ari Jalonen
 - Sihteeristö
 - Katja Palonen pj./VM, Johanna Osenius/TEM, Maija Stenvall(Harry Berg)/YM, Jukka Lehtinen (Päivi Bosquet)/OKM, Katariina Vuorela/LVM, Sarita Friman/STM ja Antti Kuopila/KL
- 25.1.2018–15.6.2018.
- *Taustalla Antti Rantakokon selvitys sekä tarkastusvaliokunnan lausuma ja alueellistamisryhmän selvitys*

Tehtävä ja tavoite

- Seutukaupunkiohjelma on yhteinen näkemys toimista, joilla seutukaupunkien kestävästä kehityksestä ja elinvoimaisuutta voidaan jatkossa tukea.
- Seutukaupunkiohjelma on yli hallituskausien jatkuva ohjelmakokonaisuus, joka perustuu seutukaupunkien ja valtion yhteistyölle.
- Ohjelman tavoitteena on vahvistaa valtion ja seutukaupunkien välistä vuoropuhelua. Ohjelmatyön yhteydessä etsitään seutukaupunkien kriittisimmät menestystekijät ja näkemykset yhteisesti edistettävistä kysymyksistä.

Seutukaupunkiohjelma

Sopimuksellisuus/
kumppanuus

Verkostokehittäminen

OMAEHTOINEN KEHITTÄMINEN

Omaehtoinen kehittäminen

39 toimenpidettä/suositusta omaehtoisen kehittämisen tueksi

- Innovaatioympäristöt
- Elinkeinot ja elinvoima
- Koulutus ja osaavan työvoiman saatavuus
- Sujuvat liikenneyhteydet
- Asuminen ja maankäyttö
- Digitaalisuus
- Kulttuuri ja omaleimaisuus

Sopimuksellisuus/kumppanuus

- Seutukaupunkiverkoston sopimuksellisuus valtion kanssa
- Maakuntien sopimuksellinen kaupunkipolitiikka kaupunkiseutujen kuntien kanssa
- Sopimuksellisuus äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa

Verkostokehittäminen

- Seutukaupunkien väliset temaattiset verkostot
- Seutujen/kaupunkien yhteiset verkostot ja strategiat
- Seutukaupunkien kytkennät kasvuvyöhykkeisiin

Keskeisiä toimenpiteitä monimuotoisen kaupunkipolitiikan vahvistamiseksi

- Seuraavan hallituksen yhdeksi keskeiseksi tavoitteeksi tulee monimuotoinen kaupunkipolitiikka. Monimuotoinen kaupunkipolitiikka huomioi niin seutukaupungit (seutukaupunkiohjelma) kuin suuremmat kaupungit sekä näiden välisen yhteistyön ja verkottumisen tärkeyden.
- Kaupunkipolitiikan pitkäjänteisyyttä parannetaan sekä panostetaan toimenpiteiden seurantaan ja arviointiin.
- Kaupunkipolitiikan ja –kehittämisen poliittinen vastuu ja koordinaatio kuuluvat selvästi yhdelle ministerille.
- Kaupungit otetaan paremmin huomioon valtion ja maakuntien strategioissa: Tulevan aluekehittämispäätöksen sekä maakuntastrategioiden ja –ohjelmien valmistelussa nostetaan kaupunkikehittämisen näkökulma niin keskus- kuin seutukaupunkien osalta vahvemmin esille. Kaupungit huomioidaan osana aluekehittämiskeskusteluja.
- Euroopan unionin tulevan ohjelmakauden 2021-2027 kansallisessa suunnittelussa otetaan huomioon kaupunkipolitiikka ja erityisesti seutukaupunkien ja muiden kaupunkien rooli aluekehityksen toimijoina ja innovaatioiden alustoina.
- Maakunnat laativat sopimuksia seutukaupunkien kanssa niiden keskeisistä kehittämisen kysymyksistä. Valtio voi tehdä suoraan sopimuksen seutukaupungin/seudun kanssa äkillisen rakennemuutoksen tilanteessa.

- Alueellistamisen tavoitteet uudistetaan niin, että sijoittamis- ja lakkauttamispäätösten teossa huomioidaan alueen kokonaistilanne, kuten elinkeino- ja työpaikkarakenne ja jo tapahtuneet sijoitus- ja lakkautuspäätökset. Sijoittamispäätöksien ei tule perustua vain sektorikohtaisiin perusteluihin. Alueellistamislainsäädännön toimivuus tulisi tarkastella ottaen huomioon nykypäivän muuttuvan toimintaympäristön vaatimukset.
- Terveystieteiden huoltoon liittyvät lainsäädännön uudistukset ovat tuoneet muutoksia erityisesti terveys- ja hyvinvointipalvelujen järjestämiseen. Tulevissa maakunnissa tulisikin löytää koko alueen väestön tarpeiden ja maakunnan kokonaisuuden kannalta parhaat ja tarkoituksenmukaiset työnjakoratkaisut
- Seutukaupunkeja ja muita kaupunkeja koskevaan tutkimustietoon päätöksenteon tukena panostetaan. Seutukaupungit osallistuvat aktiivisesti muun muassa uuden Helsingin yliopiston ja Aalto yliopiston yhteiseen kaupunkitutkimuksen instituutin toimintaan ja edistävät yhteistyössä monimuotoista kaupunkitutkimusta.
- Seutukaupungit vahvistavat innovaatioympäristöään ja yritysekosysteemiään uudistuvan teollisuuden sijaintipaikkoina. Seutukaupunkien yritykset ja innovaatioyrittäjät tekevät yliseudullista ja –maakunnallista vastavuoroista yhteistyötä tutkimusinfrastruktuurien ja kehitysympäristöjen hyödyntämiseksi ja avoimen innovaatioyrittämisen mahdollistamiseksi. Huolehditaan seutukaupunkien osaavan työvoiman ja innovaatioyrittämisen edellytyksistä.

- Valtio ja maakunnat tukevat seutukaupunkien mahdollisuutta verkottua muiden kaupunkien kanssa ja toimia osana kasvuvyöhykkeitä. Seutukaupunki ja ympäröivä alue laativat seutustrategian ja toimenpideohjelman, joka huomioi uudet yhteistyömahdollisuudet ennakkoluulottomasti.
- Seutukaupungit (yhdessä muiden toimijoiden kanssa) kasvattavat työssäkäyntialueitaan edistämällä liikenteellistä saavutettavuuttaan maakuntakeskuksiin esimerkiksi kytkeytymällä vyöhykekehittämiseen ja parantamalla julkisia liikenneyhteyksiään. Seutukaupunkien liikenteellinen saavutettavuus huomioidaan parlamentaarinen valtakunnallisen liikennejärjestelmäsuunnitelman valmistelua ohjaava työryhmä työskentelyssä.
- Seutukaupungit edistävät kestäväää kaupunkikehitystä sekä omassa toiminnassaan että yhteistyössä muiden toimijoiden kanssa.
- Kulttuurin kehittämisessä seutukaupungit hyödyntävät omia vahvuuksiaan, sekä maakuntakeskusten ja muiden alueiden osaamista niin innovaatioympäristöjen, työllisyyden ja elinkeinojen sekä omaleimaisuuden näkökulmista.

Monimuotoinen kaupunkipolitiikka

VALTIONEUVOSTO
STATSRÅDET

Kestävän kaupunki-kehityksen ohjelma

- Kaikenkokoiset kaupungit
- Toimeenpanee YK:n Uutta kaupunkiagenda
- Painotettuja kestävän kaupunkikehityksen teemoja
- Painopiste kaupunkien omaehtoisessa ja välisessä kehittämisessä
- YM koordinoi valmistelua/ 5-vuot.

Kaupunkiohjelma

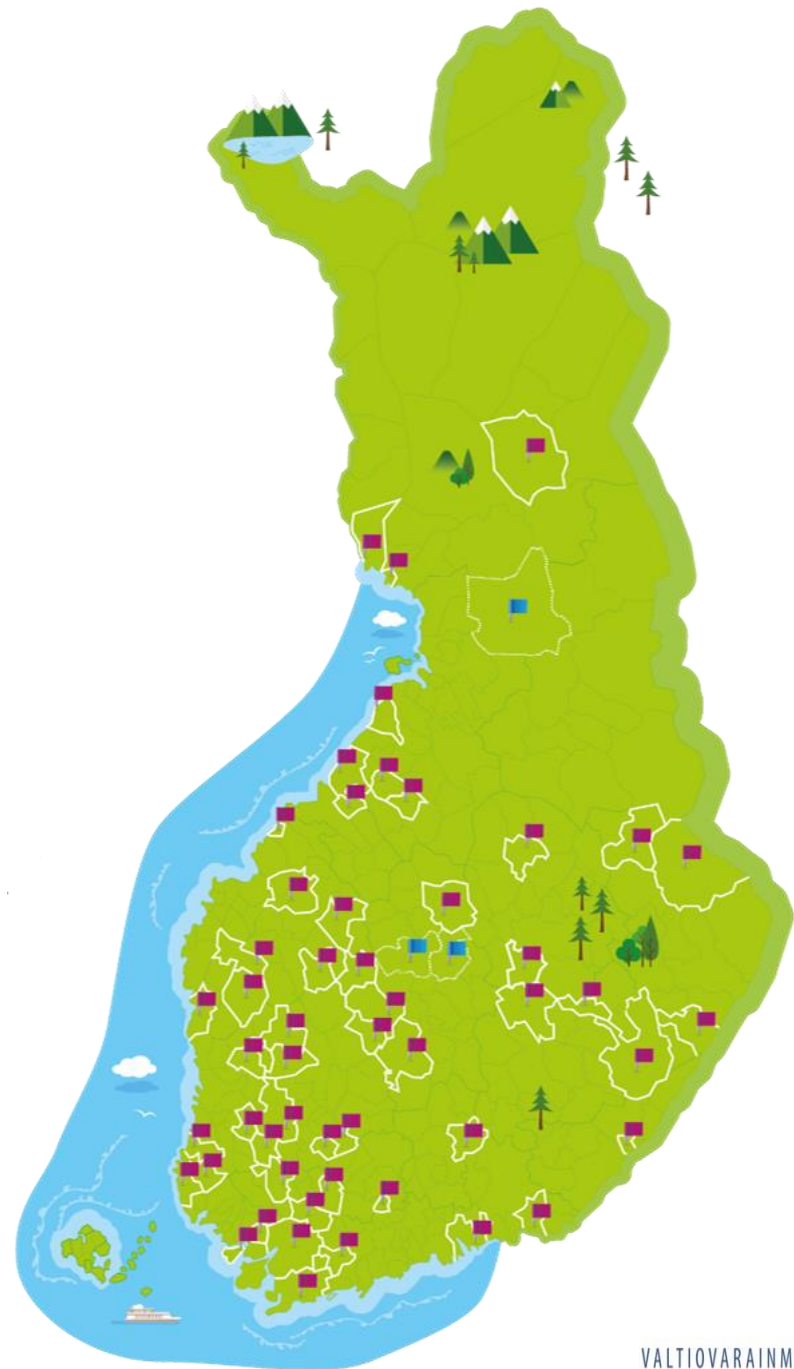
- 18 maakunnan keskuskaupungit
- Kokoava politiikkaohjelma
- Painotus valtio-kaupungit-yhteistyössä
- TEM koordinoi valmistelua/ 4-v.

Seutukaupunkiohjelma

- Seutukaupungit
- Toimia ja politiikkaa kokoava ohjelma
- Painotus omaehtoisessa kehittämisessä ja valtio-maakunnat-kaupungit-yhteistyössä
- VM koordinoi valmistelua/ 4-v.

Seutukaupungit

- **55** kaupunkia
- **920 000** asukasta
- **60 400** yritystä
- **342 500** työpaikkaa

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Seutukaupunkiohjelma 19.6.

kansanedustaja Seppo Kääriäinen, puh. 09 432 3086, seppo.kaariainen@eduskunta.fi

kansanedustaja Arto Satonen, puh. 09 432 3110, arto.satonen@eduskunta.fi

kansanedustaja Ari Jalonen, puh. 09 432 3050, ari.jalonen@eduskunta.fi

neuvotteleva virkamies Katja Palonen, puh. 02955 30322, katja.palonen@vm.fi

